

Dış Ticaret Dengesi - Aralık 2013

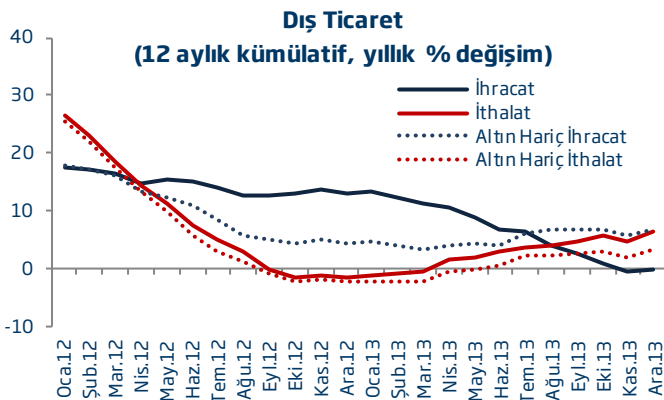
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

2013 yılında ihracat hacmi 152 milyar USD oldu.

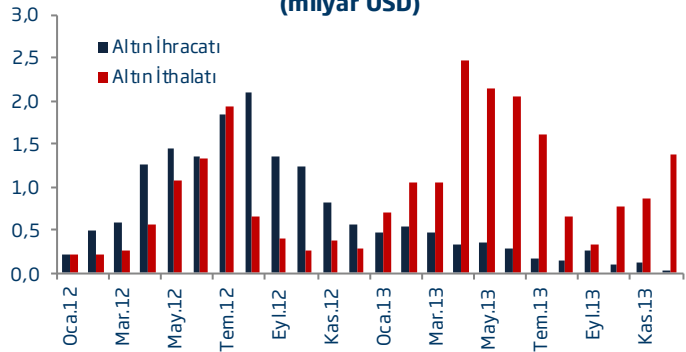
2013 yılında Türkiye'de ihracat bir önceki yıla göre %0,4 düşüş kaydederek 151,9 milyar USD olurken, ithalat %6,4 oranında artarak 251,7 milyar USD'ye yükselmiştir. Bu dönemde, dış ticaret açığı %18,7 genişlemiş ve 2013 sonu itibarıyla 99,8 milyar USD olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 2012'ye kıyasla 4,2 puan azalarak %60,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2013 yılı bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında dış ticaret istatistiklerinde altın ticaretinin etkili olmaya devam ettiği görülmektedir. 2012 yılında yüksek miktarda altın ihracatı gerçekleştiren Türkiye, 2013 yılında net altın ithalatçısı konumuna gelmiştir. 2012 yılında kaydedilen 13,3 milyar USD tutarındaki altın ihracatına karşılık, 2013 yılında 3,3 milyar USD'lik altın ihracatı gerçekleştirilmiştir. Altın ithalatı ise, 2012 yılındaki 7,6 milyar USD düzeyinden 2013 yılında 15,1 milyar USD düzeyine yükselmiştir. Altın ticareti hariç tutulduğunda dış ticaret istatistikleri daha olumlu bir görünüm sergilemektedir. Nitekim, altın hariç tutulduğunda ihracat hacminin bir önceki yıla kıyasla %6,8 oranında arttığı, ithalat hacmindeki artışın ise %3,3 ile ihracat hacmi artışının altında kaldığı görülmektedir. Böylece, altın hariç dış ticaret açığı 2013 sonunda bir önceki yıla kıyasla %2 oranında azalmıştır.

Ayrıca, Ağustos-Eylül aylarında nispeten yavaşlayan altın ithalatında Ekim ayından itibaren gözlenen artış eğiliminin Aralık ayı itibarıyla belirginleştiği dikkat çekmektedir. Aralık ayında 1,4 milyar USD'lik altın ithalatı gerçekleştirilirken, söz konusu tutar 2013 yılı altın ithalatı ortalamasının bir miktar üzerindedir.

Altın Dış Ticareti (milyar USD)

Aralık ayında ithalat hacminde hızlı artış...

Aralık ayında yıllık bazda ithalat hacmi artışı %16,7 ile altın ithalatının tepe noktasına ulaştığı Nisan ayından bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, altın hariç tutulduğunda dahi Aralık ayında ithalat hacmi artışının %11,4 ile yüksek seviyede gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum, 2013 yılının son aylarında döviz kurlarında kaydedilen yükseliş eğilimi nedeniyle ithalat talebinin öne çekilmiş olabileceğine işaret etmektedir. Nitekim, ara malı ve tüketim malı ithalatı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla sırasıyla %17,7 ve %18,1 oranında artış kaydetmiştir. Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4,9 olarak gerçekleşen ihracat artışı ise altın hariç tutulduğunda %9,5 olmuştur.

2013 yılında enerji ithalatı geriledi.

2013 yılında enerji ithalatının bir önceki yıla kıyasla %7 oranında gerilemekle birlikte 56 milyar USD ile yüksek düzeyini koruduğu ve toplam ithalatın %22'sini oluşturarak en fazla ithalatın gerçekleştirildiği sektör olmaya devam ettiği gözlenmiştir.

İhracatın alt kalemleri incelendiğinde ise motorlu kara taşıtları ihracatının bir önceki yıla kıyasla %12,3 artarak 17 milyar USD'ye ulaştığı ve en fazla ihracat gerçekleştirilen fasıl olduğu görülmektedir. Söz konusu kalem, toplam ihracatın %11'ini oluşturmuştur. Bu faslı, sırasıyla kazanlar ve makinalar ile elektrikli makine ve cihazlar takip etmiştir.

2013'te tüketim malı ithalatı artış kaydetti.

2013 yılında ara malı ithalatının toplam ithalat içindeki payı bir miktar gerilese de %73 ile yüksek düzeyini korumuştur.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Aralık		Değişim (%)	Ocak-Aralık		Değişim (%)
	2012	2013		2012	2013	
İhracat	12,6	13,2	4,9	152,5	151,9	-0,4
İthalat	19,8	23,1	16,7	236,5	251,7	6,4
Dış Ticaret Dengesi	-7,2	-9,9	37,3	-84,1	-99,8	18,7
Karşılama Oranı (%)	63,6	57,1	-	64,5	60,3	-

Kaynak: TÜİK

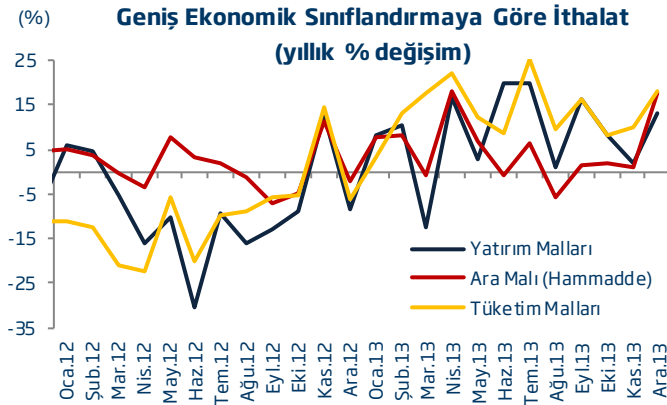

Dış Ticaret Dengesi - Aralık 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE \$ BANKASI

Diğer taraftan, 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla iç talep koşullarında kaydedilen iyileşme paralelinde tüketim malı ithalatı %13,9 oranında artış kaydetmiş ve toplam ithalat içindeki payı %12,1'e yükselmiştir. Yatırım malı ithalatında ise %8,4'lük artış olduğu görülmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinin ihracattaki payı arttı.

Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye'nin toplam ihracatındaki payı, Türkiye'nin Ortadoğu'ya yönelik altın ihracatındaki gerileme ve Avrupa ülkelerinde talebin güçlenmeye başlaması paralelinde yeniden artış kaydetmiş ve 2012 yılındaki %39 seviyesinden 2013'te %41,5 düzeyine yükselmiştir. Yakın ve Ortadoğu ülkelerinin payı ise bu dönemde 4,4 puan azalarak %23,4 düzeyinde gerilemiştir.

2013 yılsonu itibarıyla en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 13,7 milyar USD ile Almanya olurken, bu ülkeyi 12 milyar USD ile Irak ve 8,7 milyar USD ile İngiltere izlemiştir. Bu üç ülke toplam ihracat hacminin %22,7'sini oluşturmuştur. Bu dönemde, en fazla ithalat gerçekleştirilen ülke ise 25 milyar USD ile Rusya olurken, bu ülkeyi 24,7 milyar USD ile Çin ve 24,2 milyar USD ile Almanya izlemiştir. Bu üç ülke toplam ithalat hacminin %29,4'ünü oluşturmuştur.

Beklentiler...

Gelişmiş ülkelerde kaydedilen toparlanma eğiliminin önümüzdeki dönemde dış ticaret kanalıyla gelişmekte olan ülkeleri olumlu yönde etkileyeceği tahmin edilmektedir. Bu durum TL'deki değer kaybı ile birlikte değerlendirildiğinde Türkiye'nin ihracat artışının hızlanmasına olanak verecektir. Ayrıca, TCMB'nin son dönemde almış olduğu sıkılaştırıcı yöndeki politika kararlarının iç talep koşullarını da bir miktar sınırlandıracağı göz önünde bulundurulduğunda, dış ticaret açığının önümüzdeki aylardan itibaren daralma eğiliminde olacağı tahmin edilmektedir.

Dış Ticaret Dengesi - Aralık 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.